

**Zajednička komisija
za ekonomske reforme i razvoj**

**Zajedničko povjerenstvo
za ekonomske reforme i razvoj**

**Заједничка комисија
за економске реформе и развој**

Број: 03/3-50-1-9-8/09
Сарајево, 19.02.2009.

З А П И С Н И К
са 8. сједнице Заједничке комисије за економске реформе и развој
Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине,
одржане 17. 02. 2009. године

Сједница је почела у 10.00 часова.

Сједници је председавао Драго Љубичић, председавајући Комисије.

Сједници су присуствовали: Бајазит Јашаревић, Мехмед Суљкановић, Иво Миро Јовић, Адем Ибрахимпашевић, Хазим Ранчић, Хаџи Јован Митровић, Рифат Долић, Рудо Видовић, чланови Комисије.

Сједници је присуствовао и Амер Бекрић, секретар Заједничке комисије за економске реформе и развој Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, те Зоран Бркић из Сектора за односе с јавношћу.

За сједницу је предложен и једногласно усвојен слjedeћи

Д Н Е В Н И Р Е Д

1. Усвајање Записника са 7. сједнице Заједничке комисије;
2. Извјештај о раду Заједничке комисије за економске реформе и развој за период јануар - децембар 2008. године;
3. Оријентациони радни план Заједничке комисије за економске реформе и развој за 2009. годину;
4. Упознавање са дописом Ад хок комисије за припрему измјена и допуна, као и пречишћеног текста Пословника Дома народа са Нацртом измјена и допуна Пословника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ.
5. Текућа питања.

Ад. - 1.

Усвајање Записника са 7. сједнице Заједничке комисије за економске реформе и развој

Иво Миро Јовић сугерисао је да су записници преопширни и сматра да је добро да се, осим закључака, наглашавају само изводи из битних дискусија, те је донесен **ЗАКЉУЧАК** да се у записник уноси само резиме дискусија.

По донесеном закључку, Записник са 7. сједнице Заједничке комисије за економске реформе и развој једногласно је усвојен.

Ад. - 2.

Извјештај о раду Заједничке комисије за економске реформе и развој за период јануар - децембар 2008. године

Драго Љубичић отворио је дискусију наглашавајући да је Комисија одржала релативно мали број сједница јер нису јасно дефинисане њене надлежности, а да је Извјештајем о раду обухваћено све што је било на дневном реду током прошле године.

Мехмед Суљкановић критички се осврнуо на ефекте и резултате рада Комисије, због недефинисаних надлежности и одговорности, као и односа Савјета министара БиХ, те у том смислу предложио да се формира група која би дефинисала рад Комисије или предложила њену евентуалну трансформацију, како би се побољшали ефекти рада, јер сада не утичемо на ток ствари и не владамо ситуацијом. Сматра да Комисија треба да буде ослоњена на рад Дирекције за економско планирање (ДЕП). На крају, рекао је да је Извјештај о раду добар и реалан.

Иво Миро Јовић је, упоређујући резултате рада других комисија и њихов приступ предлагању измјена пословника, сугерисао да треба утврдити предмет рада Комисије, како би се на сједницама водила расправа о проблемима и темама који су у њеној надлежности. Похвалио је методолошки приступ припреми Извјештаја о раду.

Адем Ибрахипашић навео је да Комисија обрађује иницијативе које долазе од извршних органа власти, а њих у погледу економских реформи није било, што је резултирало и мањим обимом послова Комисије. Сматра да је изостала економска реакција на дешавања у свјетској економији у смислу заштите и помоћи домаћој производњи, а као негативан примјер односа извршне власти према домаћој производњи навео је лоше одредбе из Правилника о водама, као и некоришћење права на повлачење унилатералних мјера код прекомјерног увоза пива на бх. тржишту. Сматра да је задатак Комисије да натјера извршну власт да реагује у смислу заштите домаће производње онолико колико је то у надлежности државе БиХ и да ту има простора за дјеловање Комисије.

Мехмед Суљкановић поставио је питање да ли управо овакве ствари Комисија може делегирати Министарству спољне трговине и економских односа.

Драго Љубичић подржао је идеју да се формира група која би дефинисала оквир рада Комисије, како би се осмислиле и дефинисале одговарајуће одредбе пословника оба дома које се односе на Комисију, имајући у виду овлашћења државе БиХ у односу на ентитете, будући да је велики дио проблематике у надлежности ентитетских влада. Сматра да је добро заснивати рад на контактима са ДЕП-ом и Министарством спољне трговине и економских односа, те да већим праћењем дешавања на тржишту можемо иницирати одређене потезе који би ишли у правцу онога о чему је говорио г. Ибрахипашић. Сматра да би у ту групу требало да се укључе чланови Комисије који познају економију и имају искуства на том пољу.

Након спроведене расправе донесен је **ЗАКЉУЧАК** којим је једногласно усвојен **Извјештај о раду Заједничке комисије за економске реформе и развој за период јануар - децембар 2008. године**, уз наглашен критички осврт на ефекте и резултате рада, што је произашло из недефинисаних надлежности и одговорности Комисије, као и односа Савјета министара БиХ.

Оријентациони радни план Заједничке комисије за економске реформе и развој за 2009. годину

Амер Бекрић објаснио је да све комисије, у складу са одредбама пословника оба дома, имају обавезу да колегијумима домова доставе оријентационе радне планове. Ови планови ослањају се на радни план Савјета министара БиХ, који у овом тренутку још није достављен, те ће се након његовог достављања дорадити постојећи план. Оријентационим радним планом Заједничке комисије за економске реформе и развој обухваћени су задаци произашли из закључака Комисије, а који нису реализовани током 2008. године, с нагласком на дио плана који се односи на међупарламентарну сарадњу.

Драго Љубичић рекао је да ће овај план свакако бити дорађен након достављања плана рада Савјета министара БиХ.

Адем Ибрахимпашић нагласио је да Планом рада Комисије свакако треба да буде обухваћена економска реакција на рецесију, прија свега подстицање извоза и супституција увоза.

Иво Миро Јовић сматра да План рада Комисије треба да обухвати сегмент подстицања на успостављање и бољи рад институција Босне и Херцеговине, како би се домаћој привреди олакшао извоз. Као негативан примјер навео је онемогућавање извоза екопалета произведених у БиХ због непостојања односно нерада институција које морају подстицати или сертификовати извоз (Канцеларија за ветеринарство, Завод за јавно здравство и контролу хране и фитосанитарну заштиту). Планом мора бити обухваћено подстицање на посао појединих институција које доприносе побољшању извоза. У законодавној области, Планом морају бити обухваћене и друге ствари, као нпр. изјашњавање на рефлексije и опште стање примјене Споразума ЦЕФТА. Рекао је да постоји низ ствари за које Комисија може бити надлежна те да треба да преузме своју улогу и има доста питања које Комисија може разматрати, нпр. питања везана за развој економије, животну средину и сл. Заложio се за иницирање уређења питања откупа пластичне амбалаже као у сусједним земљама, те већу активности Комисије у погледу посјете појединим институцијама у сврху подстицања, стварања радног амбијента и самог постојања институција (ДЕП, Управа за заштиту здравља биља БиХ, Агенција за безбједност хране БиХ, Канцеларија за ветеринарство БиХ и др.).

Хазим Ранчић нагласио је да не прихвата однос Колегијума, других комисија или институција и органа извршне власти према овој комисији и сматра да ова комисија има снаге да то промијени. У Извјештају о раду наведено је да Комисија у прошлој години није разматрала ниједан закон, а у Оријентационом плану рада наведено је да ће у наредном периоду бити разматрани закони. У вези с тим, изразио је сумњу да ће Комисији бити достављени закони на разматрање. У смислу промјене тог односа, предложио је да свако од чланова Комисије на себе преузме извршавање једног задатка, да се размотри питање вода, дебеласна трговине млијеком, месом, киселом водом, да се размотри област машинске и металне индустрије, да Комисија, без обзира на надлежности, учини нешто на смањењу дебаланса спољне трговине, да се макар једном предузећу омогући корист. Такође, рекао је да подржава идеју да се обиђу институције и утврди због чега настају проблеми.

Хаџи Јован Митровић осврнуо се на забрињавајући однос Савјета министара БиХ према проблемима у привреди и сматра да и План рада Комисије рефлектује такав однос и ситуацију у којој Савјет министара БиХ не води бригу о стању и о томе у којем правцу све то иде. Сматра да је основно питање зашто се не припремају мјере, зашто то никога не интересује, односно зашто се не реагује и не размишља о заштити и подстицању производње. Сматра да Комисија треба да покрене иницијативе, те ако те иницијативе буду одбијене, да се на сједници Парламента размотри однос извршних органа власти. Сматра да дио кривике сноси и посланици чији ставови зависе од ставова њихових клубова. Сматра да је Оријентациони план рада добар с обзиром на услове у којима држава и извршна власт функционишу, те да га треба прихвати.

Бајазит Јашаревић подржао је Оријентациони план рада и рекао да се он не може другачије написати, али да Комисија може другачије радити. Сматра да министарства на нижим нивоима

власти у чијем ресору је питање развоја нису заживјела и да је у питању недостатак спремности да се питање развоја преда у надлежност неком другом. Иако сматра да то неће наићи на разумијевање, предлаже да се упути захтјев Колегијуму (или у дијелу када се буде разговарало о измјенама пословника) да и ова комисија, паралелно са другим надлежним комисијама, у погледу подстицања развоја, разматра све законе из сфере економске политике који су у надлежности Босне и Херцеговине. Сматра да је то неопходно ако желимо освојити простор за дјеловање Комисије и мора постојати одређено да заузмемо став о свим законима из области политике царина, акциза и сл. Као примјер навео је Комисију за спољну трговину и царине, те утврдио да она не може да ради, а да је генерално проблем у одлучивању, недостатку договора и питању надлежности и преношења надлежности. Навео је проблем усвајања Стратегије за развој малих и средњих предузећа и непостојање договора везаних за гаранцијске фондове, јер се увијек поставља питање надлежности. Сматра да треба да постоје различита мишљења о преношењу надлежности, али да то блокира ситуацију, те да треба чекати промјену и реформе Устава БиХ, нешто веће надлежности државе, јер ова влада, у оваквом односу снага и у оваквом капацитету, не може допринијети развоју (без обзира што се и не труди да буде озбиљна и тиме помаже укупном нејединству). Као илустрацију, поновио је питање које је и Комисија поставила, а које се односи на доношење новог закона о акцизама, јер је то најчешће питање које привредници постављају и сматра да ће истећи мандат а да ће тај закон бити у нацрту, а до конкретног рјешења је тешко доћи због неусаглашених ставова. Подвукао је и одговорност парламентарца те навео како је Стратегија (за развој малих и средњих предузећа) на сједници Дома разматрана врло кратко и није било квалитетне расправе иако се ради о прихватању документа који се коначно само додаје на листу докумената, а нема правну снагу као закон који некога обавезује. Пакет мјера које је предложила Комисија за спољну трговину је пропао и ништа није направљено. Сматра да Комисија за економске реформе и развој треба да настави са дјеловањем, да сама препознаје проблеме и нуди рјешења која ће се разматрати на сједници парламента, а ни то није мало, односно да, без обзира колико је то тешко, осим назначивања проблема треба предлагати и рјешења, те да је то једини начин рада.

Драго Љубичић рекао је да би волио да Комисија има више надлежности, више посла и да не буде у подређеном положају у односу на друге комисије, али да сматра да би могли настати проблеми ако се постави питање упоредног разматрања закона надлежне и ове комисије. Навео је да чак има и одређених мишљења да је рад ове комисије сувишан и да је треба угасити.

Рифат Долић сматра да треба видјети на који начин се може редефинисати и проширити рад и надлежност Комисије. Према Пословнику, Комисија даје мишљења о реформским материјалима, али њих нема. Слаже се с мишљењем да треба размотрити на који начин Комисија може бити подстицајни, активни учесник у правцу предлагања одређених реформских захвата, предлагања одређених закона и сл. У вези с тим, навео је примјер неиспуњених обавеза произашлих из закључака донесених поводом разматрања Информације Савјета министара БиХ на 39. сједници Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ из новембра мјесеца прошле године, а којим је Савјет министара БиХ задужен да, у року од 30 дана, изради и донесе Стратегију за сузбијање и ублажавање финансијске кризе и рецесије и њихових посљедица по економију и грађане Босне и Херцеговине, као и да Парламентарној скупштини БиХ тромјесечно подноси информацију о стању и предузетим мјерама за сузбијање и ублажавање финансијске кризе и рецесије и њихових посљедица по економију и грађане Босне и Херцеговине. Ова обавеза Савјета министара БиХ није никада испуњена. Такође, указао је на проблем визног режима који отежава стране инвестиције, као и непостојање механизма заштите домаће производње, и сматра да у том правцу Комисија може дјеловати давањем сугестија, али их нема коме упутити. Подржава све у правцу активније улоге Комисије.

Бајазит Јашаревић сматра да треба бити реалан, да рјешења нема док немамо озбиљну владу, а да нисмо реални ако очекујемо да Савјет министара понуди неки озбиљан пакет мјера прилагођавања постојећој ситуацији одржавањем домаће производње кроз давање гаранција и подстицаја фирмама за које постоји посебан интерес. Не може се предложити ниједна мјера о којој се може постићи сагласност, а као примјер навео је мјеру за подстицај пољопривредне производње и истовремене активности ентитетских влада у том смислу. Комисија једино може анализирати Споразум ЦЕФТА, у смислу констатовања прекомјерног увоза. Сматра да

Комисија не може промијенити закон са оваквим Управним одбором Управе за индиректно опорезивање и односом Савјета министара према Парламенту. Говорећи о томе, навео је и примјер мјере осигурања и гаранције депозита, која је повучена да би се успорило повлачење штедње из банака, и сматра да је то максимум који се могао договорити у овом моменту. Сматра да говорећи о ЦЕФТА-и не треба упасти у замку надлежности ентитета јер се и на нивоу ентитета најављују и доносе одговарајуће мјере, а ентитети су саставни дио БиХ, и то су мјере Босне и Херцеговине.

Рифат Долић сматра да Комисија може подстакнути бројне активности. Висина камате је значајно антикризно средство, а тај механизам код нас се потпуно супротно користи. Умјесто да се камата снижава, код нас се повећава и треба отворити расправу о тој теми. Развојне банке, умјесто да подстичу развојне пројекте који би доносили вишеструке ефекте, подстичу политичке пројекте, а то сигурно неће спасити земљу од кризе. Комисија може дати свој допринос отварањем расправе о тим питањима.

Рудо Видовић подржава Оријентациони радни план јер он не може бити другачији, нарочито у погледу других институција с којима ова комисија треба да комуницира, јер активности других институција диктирају план рада свих комисија, па и наше. Не слаже са са констатацијом да Комисија нема пуно надлежности. Она по Пословнику има доста надлежности и треба их проширити, међутим поставља се питање колико друге институције уважавају рад ове комисије, прије свега Савјет министара, који рјешава многа питања, па и она која су у надлежности ове комисије. Осим закона из економске сфере, има и других питања која би барем у форми информације требало да буду разматрана у овој комисији. Као примјер навео је област монетарне политике – спољног задуживања и поставио питање да ли неко располаже званичним податком колико је БиХ задужена код Свјетске банке или Европске банке и сматра да би Комисија, ако већ не разматра информацију о кредитима прије задужења, требало да је разматра након задужења, односно да разматра износ, намјену, каматну стопу и сл. У Пословнику је јасно назначено шта Комисија разматра и сматра да је било логично да разматра и одлуку о лимиту обавезног осигурања депозита у банкама. Стога треба захтијевати од Колегијума и од Савјета министара да таква питања упућује на разматрање Комисији, јер Комисија не може сама ставити на дневни ред питање кредита од Свјетске банке или Европске банке, ако су представници извршне власти који су преговарали пропустили да обаве тај дио посла. Ако би се тако поставиле ствари, План рада не би био штур и не би биле само побројане активности. Сматра да овај захтјев треба упутити да се види каква ће бити реакција оних који су позвани да комисијама припремају законе или информације, јер треба знати шта раде извршни органи власти у области економије.

Адем Ибрахипашић појаснио је економске механизме подстицања потрошње, производње, запослености и планирања средстава у буџету, те каналисања расхода буџетских средстава у домаћу потрошњу. Босна и Херцеговина не може давати грантове банкарском сектору. Могуће је само смањити спољнотрговински дефицит и стимулисати потрошњу домаће робе и дестимулисати увоз. Ова комисија, за разлику од Комисије за спољну трговину, која ова питања разматра са аспекта губитка прихода у буџету од царина и индиректних пореза, треба ова питања да разматра са аспекта заживљавања производње и потрошње домаће робе и смањења спољнотрговинског дефицита те да се залаже за подизање конкурентности домаћих произвођача увођењем бесцаринског режима. Поставио је питање компензације отпуштених радника и губитка буџетских прихода, јединственог тржишта у БиХ, доношења закона које треба да донесу ентитетска министарства, непостојање правилника о водама, питање надлежности за ова питања и друго.

Драго Љубичић је, резимирајући дискусију, рекао да све упућује на излагање и предлоге посланика Суљкановића изнесене током разматрања претходне тачке, односно на критички осврт на ефекте и резултате рада Комисије, због недефинисаних надлежности и одговорности, као и односа Савјета министара БиХ. Подржао је предлог да се формира група која би дефинисала рад Комисије или предложила њену евентуалну трансформацију, како би се могли побољшати ефекти рада, јер сада Комисија не утиче на ток ствари и не влада ситуацијом. Слаже се са ставом да се Комисија треба ослонити на рад Дирекције за економско планирање (ДЕП).

Амер Бекрић додатно је понудио да се, ради потпунијег информисања и успостављања контакта са надлежним државним институцијама, у План рада за 2009. годину уврсти организовање посјета другим институцијама, а то се прије свега односи на Агенцију за статистику БиХ, ДЕП, Управу за заштиту здравља биља БиХ, Агенцију за безбједност хране БиХ, Канцеларију за ветеринарство БиХ, Агенцију за промоцију страних инвестиција, институте за стандарде, метрологију, интелектуално власништво и акредитовање, те Агенцију за надзор над тржиштем.

Иво Мирко Јовић оцијенио је расправу изузетно конструктивном. Такође, рекао је да ова комисија једна од најважнијих у Парламенту БиХ и не слаже се са ставом да је треба угасити, уз напомену да је потребно наћи начин за њено активно дјеловање. У дискусији се осврнуо на допис о измјенама Правилника о раду. Сматра да треба експлицитно дефинисати области у којима је Комисија надлежна за разматрање законе, односно да се треба изборити да се Правилником о раду дефинише предмет рада, како би Колегијум, у складу с тим, Комисији достављао одговарајуће материјале на разматрање. Након тога се може приступити измјенама и допунама Плана рада. Мисли да нема препрека за посјете Комисије наведеним институцијама, без обзира што ентитети имају искључиву уставну надлежност према њима, нарочито из разлога што су економска питања у надлежности државе Босне и Херцеговине. Сматра да Комисија може успоставити сарадњу са сличним комисијама других држава и размијенити искуства, као и да треба позвати гувернера Централне банке БиХ јер је пословање на тржишту финансија једна од кључних ствари за рад ове комисије. Конкретно је предложио да се изradi Предлога измјена и допуна Пословника приступи на начин да се размотре и формулишу сви предлози о надлежностима, редефинише и прошири рад Комисије. Када се тако утврде надлежности, неће бити проблема да се у наредним мјесецима припреме измјене и допуне Плана рада Комисије.

Драго Љубичић позвао је чланове Комисије да се изјасне о Оријентационом радном плану, уз могућност његове допуне након достављања програма рада Савјета министара БиХ.

Донесен је **ЗАКЉУЧАК** којим је једногласно усвојен **Оријентациони радни план Заједничке комисије за економске реформе и развој за 2009. годину**, уз остављену могућност да се допуни након што Савјет министара БиХ достави свој програма рада, те након што буду редефинисане надлежности, односно кад се прошире задужења Комисије, као и да се Комисија треба ослањати на рад Дирекције за економско планирање (ДЕП).

Ад. - 4.

Упознавање са дописом Ад хок комисије за припрему измјена и допуна те пречишћеног текста Пословника Дома народа с Нацртом измјена и допуна Пословника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ

Отварајући дискусију о овом питању, **Драго Љубичић** рекао је да подржава претходно излагање г. Јовића, које је добрим дијелом било везано и за ову тачку.

Амер Бекрић подсетио је да је на 5. сједници Комисије за економске реформе и развој, одржаној 08. 05. 2008. године, на тражење Ад хок комисије за припрему измјена и допуна те пречишћеног текста Пословника Представничког дома, Комисији понуђен на разматрање доста шири Нацрт измјена и допуна Пословника Представничког дома, у дијелу који се односи на надлежности Комисије (члан 56), који је садржавао и таксативно побрајано утврђивање мјера економске политике. Након спроведене расправе о тој тачки, донесен је закључак да се редефинисани предлог достави Ад хок комисији у форми амандмана, што је и учињено. Нагласио је да је управо тај предлог послужио као основа за израду Нацрта измјена и допуна Пословника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ (члан 50).

Након спроведене краће расправе о овом питању, донесен је **ЗАКЉУЧАК** којим се задужењу председавајући и секретар Комисије да заједно са Азром Хаџиахметовић, Бајазитом Јашаревићем и Рудом Видовићем редефинишу надлежности, односно прошире задужења

Комисије, те да се сачини Нацрт измјена и допуна Пословника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ (члан 50) који би, након расправе насједници Комисије, био упућен Ад хок комисији за припрему измјена и допуна те пречишћеног текста Пословника Дома народа.

Ад. - 5.

Текућа питања

Није било расправе у оквиру ове тачке дневног реда.

Сједница је завршена у 10.30 часова.

Секретар Комисије
Амер Бекрић

Предсједавајући Комисије
Драго Љубичић